

odvjetnik, zemaljski zastupnik itd. Igrao je osobitu ulogu tijekom godina 1848 i 1849. kano zapovednik narodne straže i kasnije kano načelnik. U saboru glasovao je sa ostalimi drugovima, da se ne salje iz sabora nijednoga (nessuno) zastupnika u Beč. Spadao je među odlučne naša narodne protivnike. Počinak u miru!

Porečki kotar:

Za vinogradare. Glavarstvo občine Umag javlja ovim, koji želi naručiti američkog trsa iz eranog razrednika, da treba da to jave onom glavarstvu ustmeno ili pismeno čim prije. Vrsli trsa imade tri t. j. Riparia, Rupetris i Solonis i to koli rezanaka toli vabaca. Cijene su za 1000 rezanaca (rozga) 6 K, za 1000 vabaca (s korjenom) 14 K za središnje posjednike a za bogate jest cijena prvi 16 K, drugih 40 K. Gospodarskim zadrgama i siromasnima vinogradarom doju se koli prve toli druge i badava.

Koparski kotar:

Podražnica sv. Cirila i Metoda u Slumu obdržavati će svoju glavnu 4-godišnju skupštinu u kući gospodina Antona Krhavac, dane 27. decembra t. g. u 3 sata posle podne sa običnim dnevnim redom:

Molimo dobroćinitelje bližnje i daljnje, da prisustvuju skupštini družtva sv. Cirila i Metoda u Slumu.

Iz Kopra nam pišu, da je tamo preminuo nakon kratke bolesti u muževnoj dobi od okolo 50 godina, g. Ivan Markelj, ravnatelj c. k. učiteljstva u Kopru.

Boravio je medju nama skoro 20 godina a ravnateljem postao je prije kakvih desetak godina. Rodom Slovenac, bio je tih i blag i do skrajnosti oprezan, ili ako hoćeće, strašljiv, tako, da se je radje zamjerio svomu bratu i prijatelju, nego li narodnom protivniku. Radi toga su ga Talijani ceniili i na oko štovali. Mi Hrvati i Slovenci u Kopru jedva da smo i znali, da je medju nama.

- Osavio je razvezilenu udovu i sina djaka talijanske gimnazije u Kopru. Viečni mu pokoj.

Talijanski Izgredi u Roču. Prijatelji namjavljaju iz one občine, da su tamošnji Krojeli i odparnici priredili ovih dana neprijateljski demonstracija proti tamošnjem župniku veleć. g. Ružički, da mu se tobož osvete radi sramotnog poraza, što su ga pretrpili povodom nedavno obavljenih izbora zastupstva one občine.

Demonstranti, da su najprije porazbijali prozore na župnom stanu, a kad bijahu tim gotovi, zagradiili su mu kamenjem kućna vrata. Oružništvo je već uapsilo desetoricu demonstranta, a ostali će doći na red za koj dan.

Isti nam prijatelj javlja, da će poći na lice mjeseta, te da će nas pobliže obavietiti o tom Krojelsko-šarenjačkom jučaćtu.

Iz Buzeta nam pišu 12. o. mj. Večernji „Piccolo“ od 7. t. mj. opisuje u kratko odlazak dr. Deluca, bivšeg občinskog ličenika u Buzetu. Ponajprije pripisuje mu sve najbolje vlastitosti i svaljuje svu krivnju radi njegovog odlaska na nekoje Hrvate, tobože, da su oni krivi, da je morao zapustiti Buzet. Tu nam je dakle zahvala, što smo mu kao Talijanu kroz 7 godina davali mastnu plaću. Pisac onoga dopisa neka nam navede samo jednu talijansku občinu, gdje drže u službi jednog Hrvata pa bio on makar najniži sluga, a kamo li jedneg občinskog ličenika. Zar bi htjeli oni, da držimo u službi Talijane, da mogu oni širiti talijanske ideje u jednoj sasme hrvatskoj občini a da naši ličenici ostaju bez mjeseta. Pogriješka najveća bila je već onda, kad se ga je u obće imenovao za obč. ličenika u Buzetu, nu neka bude, onog puta bili su druge okolnosti. Baš radi obratnih vlastitosti, što ih „Piccolo“ nabrje, zamrzao se kod puka toliko, da su nepreslan dolazile tužbe na občinu, uslijed kojih su bili prisiljeni odzakazati nu službu. O njegovoj pak ličničkoj sposob-

nosti nećemo da sudimo, ali to, znamo, da su u potrebi isti Talijani, tražili drugoga ličenika. Kako su ga pak ljubili njezini surodnici pokazali su najbolje time što je ta „meša della popolazione“, koja ga pratila kod odlaska sastojala od 18-20 ljudi, koji su bili ponajviše rođaci i nekoliko njegovih, odnosno od suproge mu prijatelja, koji nisu bili kadri tomu dobromu prijatelju dobaviti posebnu kočiju, da se popeši do postaja Porečke, već ga posjeli na poštu uz kućuša, te mu uključili dva puta nesto sličnog: „E-vi-ja! ili „Va-vi-ja!“, našlo se to ogromno i mnoštvo ljudi povratilo u Buzet. Ovim nam nije ni na kraj pameti, da diramo u cast osope g. dr. Deluca, ali na ono bezobrazno pišanje u „Piccola“ prisiljeni smo bili odgovoriti, da nebi lako drugacije stvar shvatiti, nego li u istinu jest.

Nasi občinski zastupnici morali su to već odkada učiniti i bili bismo u svakom obziru mnogo na boljem, ali bolji ikada nego nikada!

Pobjedan Roču. Ovdješte počasanstvo zanimu se vrlo za netom minulim izborima, pa neće škoditi, što se ovim opet vraćamo na sjajni naš uspjeh. Utorki i sreda t. j. 24. i 25. pr. m. obdržavali su se izbiri za občinsko zastupstvo u Roču. Roč vam je malo graditi koji broji 500 stanovnika a sa okolicom preko 3500 stanovnika. Ogromna većina pučanstva, dapače sv, osim par obitelji iz Roča, našeg je roda i jezika. Da je bijala tomu tako, pokazuje naši niže navedeni razmjer glasova, akoprem mnogo naših izbornika nije pripustilo k izboru radi jednog ili drugog razloga, kao što se to obično događa svadje, gdje su sami Talijani u komisiji. Ročanom odzvonilo je ovaj puta za vječek. Odkad Ročko glavarstvo obstoji t. j. od g. 1869., Talijani su naš narod neprestanato za nos vukli i za vrieme svakih izbora obecivali im svega i svasta. Tako su vam bili kadri i ovaj put obecivali kojesta, kao n. pr. da će im sagraditi parni mlin, sniziti občinski namet i t. d. samo da bi naš narod premutili.

Ali prošla su vremena podničivanja i varanja. Naš narod počeo je sve to bolje uvidjati, kakovi su Talijani, te je usliđe tog odlucište i ostresti se njihovog jerma. Uvidio je, da su to ljudi, koji ga poznavaju samo u vrieme izbora. Za to dignula se na dan izbora ceta naših hrabrih junaka, da pokažu, da jošte imade u njima slavjanske krv, koju bi htjeli neprijatelji otvorati i da u njima jošte srce kuća za našu domovinu. Već rano u jutro na 14. o. mj. zopćeli su izbore. Talijani poduzeli su sve moguće korake, da se i tog puta došljaku do većine, ali sve badava. Sve što su ih neprijatelji više napastovali, to su bili naši odvražniji. Izbore vodio je gosp. komesar Gasser. Kad ih u jutro zapita, kako će ići, odgovorili su: „noi siamo steći di vincere in tutti tre corpi“, ali se je ne malo začudio, drugog dana, kad je bio proglašen „uspjeli“ izbora.

Prvoga dana bilo je odano u III. tielu 130 glasova za našu stranku a protivnici 57. Drugoga dana glasovalo je II. i I. tielo, U II. tielu dobili su mi 72 a protivnici 37 glasa; u I. tielu pako mi 19 a protivnici 26. Kako su u prvom tielu dobili većinu, to će se lahko protumačiti, ako uzmemo u obzir, koliko je bio naših metnuto iz prvoga telta u drugo. Dvojicu su zadnje noći podkupili (jer je Gobčić upotrijebio priliku, kad je isao na lov) itd.

Pozvano je bilo devet žandara, da budu pri ruci u slučaju nemira, ali to bijuće našima suvišn: što služi zbilja načast. Ponašali su se baš uzorno, tako da se je sam gosp. konjušar povoljno o njima izrazio. Time su pokažali, da nisu čivljaci i robovi, kako ih nazivaju Talijani. A kod Talijana opazilo se baš obratno. Njihova je ponašanje bilo takovo, da su bili prisiljeni žandari dvojicu zatrbiti.

Sva čast ide takodjer c. kr. oružni-

cima, koji su se znali tako razporediti, da baš nije bilo moguće da bi s njedne strane na naše lude navali. Dužnost nam je zahvaliti se našim pravakom iz Pazina i Buzeta, koji nas ne zapoštio u ovom toli važnom trenutku. Hvala takodjer svim ostalim, koji su nam budi na koji način izkazali svoju ljubav.

Osobitu čest pako svim izbornicima iz raznih sole, koji su ovisili svoju svetu narodnu dužnost. Divni uspjeli ovih izbora razveseliti će stalno svakog poštenog narodnog čovjeka. Braćo! Samo tako napred i stalno će nam biti budućnost sinuti, jer budite uvjereni, da naši ljudi neće nas u propast voditi a neprijatelji bi to htjeli, samo kad bi mogli.

Bože da, da bi za tri godine koralja, još veća čela prama postaji nego ove i još sa sjajnjom pobjedom nego ovog puta!

Zivilni junački izbornici!

Ima Hrvata daleko do hiljadne vode Drine, pak mnogi neće ni znati, gdje je Roč, ni gdje je razlog, da se tek sada o njegovoj slavi govori.

To je malen starinski gradić pod zapadnim obronkom Učkinoga gorovja u Istri, baš bi rekao, da leži na arden majčice Istre i na njem počiva. Okolica je velika, koja pada poda tu občinu: Gorjenje i Doljenjave, Semić, Lesišće, Lopoglave, pak mnoge male seljače, spadaju pod občinsku upravu u Roču. Ako izuzmes nešto malo talijanskih ili potalijančenih obitelji u gradu, sve je drugo naš rod, prava hrvatska ili hoće slovenska krv.

Prava rekuć, nije za nas nikakova osoba slava, što po prvi put dobivamo občinu Roč, ili nebi bila slava, kad bi stvari u Istri tekle svojim naravnim tokom. Kako stvari stoje za nas je velik dohvati a za Talijane isto tako velik gubitak.

Za nas je dobitak, jer oni izbiri poznaju, da je narod otvorio oči; za Talijane je gubitak, jer oni izbiri poznaju ili da se je narod dobrahno otresao duga prema talijanskoj gospodbi, tako da ni velika Soltcoronova gospođija Lupoglavska neima već upliva na narod, ili da su Talijani slabu upravljali s onom občinom, kao što su s mnogimi u Istri, ili napokon pokazuju oni izbiri, da talijansko političko društvo neima odlučne ricci medju svojimi u Roču i okolo njega.

Bilo jedno, ili drugo, ili treće, za njih nije dobar znak, a koji poznaju odnosaje, znaju da je razlog porazu talijanske stranke u Roču, svako od onoga trećega dijelomice, ali poglavito je, da se je tamošnji puč prilično osještio.

Baš nedjelju posle obavljenih izbora ročkih, bila je u Poreču skupština talijanskog političkog društva. Dojuće račun o djelovanju, hvatio je točnik njihove borbe u Tinjanu i Ženju i druguda i pobjede; ali o porazu u Roču i to o grđnom porazu za njih, ni nječi. Tim očijije su jugočorne lista „Popolo Istriano“, što izlazi u Puli. On bas priznaje, da je talijanska stranka izgubila „tržavju“, koju se je do sada smatrala nepredobivom i baca krvnjku zato na prepire medju Talijani, hoće li glavni grad Pulu ili Kopar, a međutim da zaboravljaju na onaku znamenitou občinu i gube je skoro bez boja.

Dok „Popolo Istriano“ priznaje znamenitost toga dogodjaja s političke strane, list „Istria“ unirajući u Poreču, doje razumjeti, da je porazu talijanske stranke krvna slaba uprava. Neka je i tako. Ali, ako i jest tako, čemu se onda Talijani bijuće našima suvišn: što služi zbilja načast. Ponašali su se baš uzorno, tako da se je sam gosp. konjušar povoljno o njima izrazio. Time su pokažali, da nisu čivljaci i robovi, kako ih nazivaju Talijani. A kod Talijana opazilo se baš obratno. Njihova je ponašanje bilo takovo, da su bili prisiljeni žandari dvojicu zatrbiti.

Sva čest ide takodjer c. kr. oružni-

Ročagom pak i opeta preporučamo, da iskoriste u podpunoj mjeri ovo svoje predloženje i da svakim boljim načinom pregnu raditi o predku svoje do sada odviše zapuštene rôdne občine!

Voloski kotar:

Izbori občinskog zastupstva u Matulji proveli su se dne 1. 2. i 3. t. mj. te su jednoglasno bili izabrani narodni predloženici u III. tielu sa 108, u II. sa 73, a u I. sa 23 glasa.

Trst.

Glavna skupština političkog društva „Edinstvo“ obdržavana bijase dne 8. o. mj. u „Narodnom Domu“ u Sv. Ivanu, uz mnogobrojno sudjelovanje članova i družvenih prijatelja. Nakon obavljenih točaka dnevnoga reda, povela se živahnata razprava o raznih utjih i predložil, o čemu ćemo izvestiti obzirnije u budućem broju.

Poslije skupštine predavao je o stanju u Macedoniji ruski novinar g. Orlovec, koji je došao u Trst sa bugarskim ustascim časnikom L. Stojančev-om s kojim se je borio u Macedoniji za slobodu kršćana izpod turskog jarma.

Razne primorske vesti.

„L'Istria“ prestaje. Taj list, što je do sada svake subote izlazio u Poreču, dokako samo talijanski, premda je bio po neki način službeni list zemaljskog odbora, javlja u broju od prošle subote, da prestaže izlaziti.

Za razlog navadja se, što je urednik dr. Marko Tamaro imenovan pokrajinskim arhivarom.

Baš i da jest tako, dr. Tamaro ima već toliko praktike, da bi uz arhivarstvo mogao još i nadalje uredjivati čedanski listiće kakova je bila „Istria“. Biti će dakle prestanka drugi razlozi, nū to su „nijihovi posli“.

† Anton Ohersinich pok. Silvestra.

Starac od 80 godina umro je ovih dana na Humčincu u mjestnoj občini Buzet. Talijanske novine hvale ga, da je bio dobar njihov i plaću za takvim gubitkom.

I mi čemo reći, da čovjeka, Bog pomiluj, ali za Talijanom Gržinićem nemožemo plakati, jer mu imre kaže, da nije bio baš od familije, kojoj ga Talijani pripisuju.

Primjena ostavka. Bivši zemaljski kapetan za Istru g. komendant u vitez Campitelli, nije se stalno nudio, kad je ono u času silnog ogorčenja i velike razočaranosti prijavio c. k. namjesniku u Trst, da polaže čas kapetana i saborskog predsjednika, da će njegova ostavka tako je tamošnji puč prihvatića i da će odprhnuti bez ikakvog izvanjskog znaka zahvale ili priznanja od strane onih, za koje je uvek tvrdio, da uživa njihovo podpuno pouzdanje.

Gosp. Campitelli-u došla je stalno na misao ono o nezahvalnosti svjetla u onom času, kad se je vidio — kako reće u saboru u svojem poslijeđnjem govoru — osamljenim t. j. ostavljenim od onih, kojim je onako ustrajno i poživojno služio preko 40 godina. U tom času gorke razočaranosti posegnuo je možda prenaglo za zločobnij peron te u loj naglosti javio cesarskom namjesniku, da odlupa na onog odličnog mjeseta. Tko zna nije li se gosp. Campitelli možda nadao, da njegova ostavka možda neće biti prihvatićena, da ga njegovi drugovi ili c. k. vlada zanomiti, da ustrajne i nadalje na svojem mjestu? Ali se nitko nemaknu, dapaće, zreteći, da su svi radostno pozdravili njegova ostavku — jer ne bijaše za njim niti plaća ni uživanja! — Pošto je a da mu nitko ne reće, ostani! Nit primidno! Bez sija i odlikovanja! Tako prolazi svjetska slava!

Novi zemaljski kapetan za Istru. Složbeni list bačke vlade priobave imenovanje zemaljskog i državnog zastupnika odvojitelika i načelnika u Puli g. Ludovika Rizzi-a, zemaljskog kapetanom za Istru.

Hrvatski specialitet!

jest jedna vrst **najboljeg pamućnog platna** izvrstna za rublje i sve kućne potrebe.

Platno je 84 ctm. široko i sadržava 23 mtr. (30 starih rifa). Za dobru vrt i trajnost jamicim.

Komad stoji **K 15** — i na zalihi imade uvek do 1000 komada.

Jedino za dobiti u Hrvatskoj kod

FRAN SARIDJA, Zagreb, Ilica 39.

SLAVONSKA BILJEVINA i pakračke kapljice za želudac

to su dva lieka, koja su si takovom brzinom put prokrišla, kao što rjeđko koje sredstvo. Obaliva ova lieka postala su u najkratčem vremenu vanredno obiljužena u narodu. Uzrok da je narod ta sredstva tako brzo zarolio, leži u njihovoj osobitoj vrstnosti i važnoj sigurnom djelovanju.

Slavonska biljevina se rabi protiv svakog vrsti kašlja, pa ma isti još kako zašaren bio, radi se osobilim uspijehom proti tekućem disanju, hrapavosti u grlu, prskanju, profukivanju itd. Evo što piše Katarina Fuchs iz Mitrvice:

Zurim se saobčili Vam, da je nevjek Vaša slavonska biljevina kod moje bolesti upravo uspjela. Paša sam već 7 godina na strašnom kašlju i tekućem disanju, probala sam već svu moguću sredstva, ali uzauzd, dok nisam nadodila na Vašu slavonsku biljevinu, koja mi je zdravljju povratila. Od sreća Vam se zahvaljuje Vaša zdravala Katarina Fuchs.*

Pakračke kapljice su izvanredno sredstvo proti svima bolestima želudca i trave. Bez ovih kapljica nebi smjela biti ni jedna kuća. Svakome, koji budi na takovoj želudajućoj boji pal, nemogu ih doista preporučiti. Grč u želudac zatvoriti neustrojnost stolice, nemar za jelom, žgaravica, zlatna žila, glavobolja odstrane se s ovim sredstvom najsigurnije i najtemeljnije.

Treba pišati Petru Vidmaricu u Čazmu i gospodinu učitelju Topaloviću u Orotlik zp. Šinkovec, što je prvoć od 5, a potonje od 20 godišnjeg želudajućeg holasti ižidjele. Svakje će dobiti i od jednog i od drugog za odgovor, da su im same Pakračke kapljice zdravljju povratile.

Sva zahvalna pisma stoje kod mene svakome ne uvid. Svaška flasica mora imati imeni zaklopac i na zaklopku učitano: „Ijkarna zlatnom orlu Pakrac“. Koje flasice to neumiju jesu patvorene, koje u interesu svoga zdravlja na treba nipoštovati. Cijena im je sledeća:

Slavonska biljevina 1 hoca **K 20** h.
Pakračke kapljice **I . 1 . 60**.

Manje od dve flasice ne saljem, ali ne moraju biti obaljive flasice od jedne vrsti n. pr. može se naručiti 1 hoca Slavonske biljevice i 1 hoca Pakračkih kapljica. Saljem svaki dan po poštanskom seetu i zaračunam za klijencu, tovarni list i pakovanje 40 h. Naruči neka se šalju izjavivo na poštou i na zaračun.

P. Jurisića u Pakrac, Glavna ulica 5

Prvo slovensko skladište pokućstva!

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi,
podružnica stolarske zadruge u Gorici,

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

— Svaka je konkurenca nemoguća,
jer je pokućstvo iz prve ruke.

Filialka

C. kt. priv. austr. kreditnoga zavoda

za trgovinu i obrtu u Trstu

prima: Uplate u krunama

proti hotama blagajne donositelju:
ta predobojavom od 4 dana po $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

proti pismima za izplatu na ime:
ta predobojavom od 4 dana po $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

u zlatnim napoleonima proti pismima za izplatu
ta predobojavom od 30 dana po $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

" " " " " $\frac{1}{2}\%$

Za bone blagajne i za pisma za izplatu u krunama, koje su već u prometu, stupa u krajepast nova kamatna ljestvica dne 12. marta, 16. marta, odnosno 7. aprila t. g. po odnosnoj predobojavi.

Okruižni odjei u krunama razpoložive
mjesto, $\frac{1}{2}\%$ na svaku svotu.

Kruna i napoleoni u tokućem ra-
čunu: Uvjeti se sklapaju prigodice već prema
toku predobojave.

Izdaje doznačnice:
za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove vari, Rieku,

Lavov, Prog, Reichenberg, Tropava, kao takođe
za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradac, Sibinj,

Inostar, Celovac, Ljubljana, Liuc, Olomouc, Saar
i Solnograd bez troška.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novaca i
vrednostnih papira.

Prima uplate odreznaka, izvučenih vrednostnih
karo i uplate svake vrste.

Daje predajmove na Warrants i vrednost!
uz najunutarnje i uvjeti.

Predajmove otvara na dokumente za London,
Pariz, Berlin i druge trgove po vrlo unijestnih
uvjetih.

Kreditna pisma izdaje za kojigod trg.

Uložci u pohranu. Primaju se u pohranu
vrednostnih papira, zlatni i srebrni novac i ban-
kovni papiri. Uvjeti se mogu doznačiti obratiti se na
blagajne zavoda.

Mjerenje naputnice.

Blagajne zavoda izplaćuju mijenjene naputnice
talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama
po danjenim tečaju.

Trst, 8. marta 1902.

Sjećaj se narodnih družava

Objava!

Od dne 28. decembra o. g. do
10. januara buduće godine biti će
u Puli podučni tečaj o ustanovljenju,
poslovanju i knjigovodstvu kreditnih
i drugih zadruga, osobitim obzirom
na društva za štednju i zajmovo
(Raiffeisenice) i na njihovo djelovanje
također pri nabavi i prodaji robe za
skupni račun. — Broj polaznika ome-
đašen je za ovaj put na šestnaest.

Koju bi želio polaziti taj tečaj, neka odmah
neka podpisanoj Posuđilnici podnese
najkasnije do 23. decembra vlasto-
ručno pisano molbu (bez biljege)
potvrđenu od obične ili župnog ureda
za slučaj, da ne može sam trošiti za
put i udržavanje.

Molitej treba da naznači što je,
koje je doba i koje je nauke imao.
Treba da znade barem dobro čitati
i pisati (hrvatski ili slovenski) i će-
tiri temeljna računa.

Pula, dne 14. decembra 1903.

Istarska Posuđilnica u Puli.

Načelnik: dr. M. Laginja.

(Uprava posuđilnica razpostala je na stanovite naslove istu objavu posebice,
pa ovim moli naslovnike, da godinu 1904., koja je tiskana na okružnicu, izprave u
1903. Ur.)

RODOLJUBI!
kupujte samo Cirilo - Metodijske žigice!

Svaku domaćicu

može se cjeniti sretnom, koja obzirom na zdravje, pričednju
i dobar tak upotrebljava Kathreiner-Kneippova sladna kavu.

Uljuno se uobičjava kod kupovanja nikada jednostavno sladnu kavu zahtijevati, već se mora uvek izričito zahtijevati — Kathreinerova — Kneippova sladna kava i ova kava se preuzme samo u ovde odsicutim izvornim omotima!

Giena omotu 50 fillira.

Sadržaj 500 grama.

Kathreiner

Kneippova sladna kava

u celim zrnima

Kathreinerova tvornica sladne kave

Monakov.

